
Όνοματεπώνυμο: .....

Μάθημα: *Φυσική Προσανατολισμού Β Λυκείου*

Ύλη: *Θερμοδυναμική*

Επιμέλεια διαγωνίσματος: *Γιάννης Κουσανάκης (kousanakis.wordpress.com)*

Αξιολόγηση: .....

ΘΕΜΑ Α

Στις ημιτελείς προτάσεις 1 – 4 να επιλέξετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη φράση, η οποία τη συμπληρώνει σωστά.

(4 x 5 = 20 Μονάδες)

A.1 Στην ισόχωρη θέρμανση ορισμένης ποσότητας ιδανικού αερίου:

- α) Η πίεση του αερίου παραμένει σταθερή.
- β) Η πίεση του αερίου αυξάνεται.
- γ) Η πίεση του αερίου μειώνεται.
- δ) Η πίεση του αερίου μηδενίζεται.

A.2 Σε μια αντιστρεπτή μεταβολή ενός ιδανικού αερίου η μεταβολή της εσωτερικής του ενέργειας είναι $\Delta U=0$. Η μεταβολή αυτή είναι:

- α) αδιαβατική
- β) ισόχωρη
- γ) ισοβαρής
- δ) κυκλική

A.3. Μια θερμική μηχανή λειτουργεί με ιδανικό αέριο που εκτελεί μια κυκλική αντιστρεπτή μεταβολή. Για το συνολικό έργο W τη συνολική θερμότητα Q και τη μεταβολή της εσωτερικής ενέργειας ΔU του αερίου κατά τη διάρκεια ενός κύκλου ισχύει:

- α) $\Delta > U$
- β) $W = Q$
- γ) $Q = \Delta U$
- δ) $W = - Q$

A.4. Ιδανικό αέριο βρίσκεται σε θερμοκρασία T . Αν η θερμοκρασία του αερίου τετραπλασιαστεί, τότε η ενεργός ταχύτητα των μορίων του αερίου:

- α) θα παραμείνει η ίδια.
- β) θα διπλασιαστεί.
- γ) θα τετραπλασιαστεί
- δ) θα υποδιπλασιαστεί

A.5. Στις παρακάτω ερωτήσεις γράψτε δίπλα σε κάθε πρόταση Σ αν είναι σωστή και Λ αν είναι λανθασμένη.

- α) Κατά την ισόχωρη θέρμανση ορισμένης ποσότητας ιδανικού αερίου η πίεση του αυξάνεται.
- β) Δεν υπάρχει θερμοδυναμική μεταβολή AB, ορισμένης ποσότητας ιδανικού αερίου, κατά την οποία το μηχανικό έργο που ανταλλάσσει το αέριο με το περιβάλλον να μπορεί να μετατραπεί εξ ολοκλήρου σε θερμότητα.
- γ) Οι θερμικές μηχανές δεν μπορούν να μετατρέψουν όλη την θερμική ενέργεια Q, που απορροφούν από μία θερμή δεξαμενή, σε μηχανικό έργο W.
- δ) Η θερμότητα μεταφέρεται αυθόρμητα από τα θερμότερα προς τα ψυχρότερα σώματα, όταν αυτά βρίσκονται σε θερμική επαφή. Για το αντίστροφο απαιτείται να δαπανήσουμε ορισμένο ποσό ενέργειας.
- ε) Κατά την αδιαβατική ψύξη ορισμένης ποσότητας ιδανικού αερίου η πίεση αυξάνεται.

(5 x 1 = 5 Μονάδες)

ΘΕΜΑ Β

B.1 Ιδανικό μονοατομικό αέριο συμπιέζεται ισοβαρώς μέχρι το μισό του αρχικού του όγκου. Η μέση κινητική ενέργεια των ατόμων του αερίου:

- α) διπλασιάζεται
- β) υποδιπλασιάζεται
- γ) παραμένει σταθερή

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(2+7 = 9 Μονάδες)

B.2. Ιδανικό αέριο ξεκινά από κατάσταση θερμοδυναμικής ισορροπίας A και εκτελεί τις παρακάτω διαδοχικές μεταβολές: AB: ισοβαρής εκτόνωση ΒΓ: ισόχωρη ψύξη ΓΑ: αδιαβατική συμπίεση. Αν δίνεται ότι $Q_{AB}=720$ J, και $\Delta U_{AB}=-560$ J τότε ο συντελεστής απόδοσης μιας θερμικής μηχανής που θα λειτουργεί με τον παραπάνω κύκλο θα ισούται με:

- α) $\frac{2}{9}$
- β) $\frac{9}{7}$
- γ) $\frac{7}{9}$

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(2+6 = 8 Μονάδες)

B.3. Ποσότητα ιδανικού αερίου ψύχεται υπό σταθερή πίεση.

1. Η πυκνότητα του αερίου:

α) μειώνεται, **β)** παραμένει σταθερή, **γ)** αυξάνεται.

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση. Να δικαιολογήσετε την απάντηση. (2+2 = 4 Μονάδες)

2. Η ενεργός ταχύτητα των μορίων του ιδανικού αερίου.

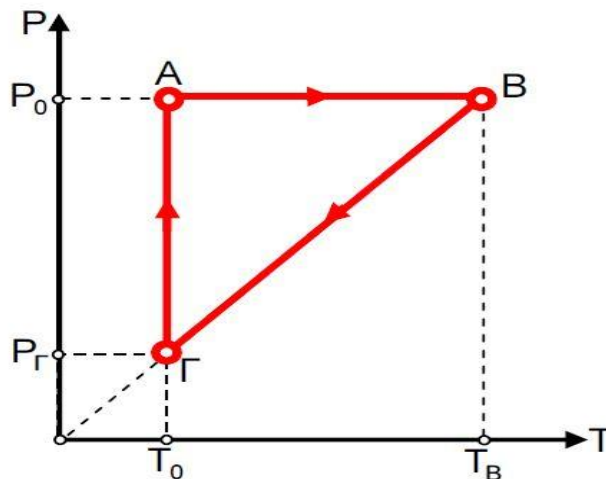
α.) μειώνεται, **β)** αυξάνεται.

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

(2+2 = 4 Μονάδες)

ΘΕΜΑ Γ

Ορισμένη ποσότητα ιδανικού μονοατομικού αερίου υποβάλλεται στις αντιστρεπτές θερμοδυναμικές μεταβολές του κύκλου που παριστάνεται στο παρακάτω διάγραμμα P-T, όπου P η πίεση και T η απόλυτη θερμοκρασία του αερίου. Αρχικά το αέριο βρίσκεται στην κατάσταση θερμοδυναμικής ισορροπίας A υπό πίεση P_0 , απόλυτη θερμοκρασία T_0 , και όγκο V_0 . Κατά τη διάρκεια της μεταβολής BΓ η εσωτερική ενέργεια του αερίου υποτετραπλασιάζεται.

Γ.1 Να χαρακτηρίσετε πλήρως τις μεταβολές AB, BΓ, ΓA και να γράψετε τη μαθηματική διατύπωση του νόμου που περιγράφει κάθε μεταβολή, αναφέροντας το όνομα του επιστήμονα που τη διατύπωσε. (6 μονάδες)

Γ.2. Να σχεδιάσετε το διάγραμμα P-V (πίεσης – όγκου) του παραπάνω κύκλου στο οποίο οι τιμές πίεσης – όγκου και θερμοκρασίας των καταστάσεων A, B, Γ θα είναι εκφρασμένες συναρτήσει των P_0 , V_0 , T_0 . Οι τιμές θερμοκρασίας να σημειωθούν πάνω στις κατάλληλες καμπύλες.

(7 μονάδες)

Γ.3 Να υπολογίσετε το έργο που παράγει το αέριο σε κάθε κύκλο, συναρτήσει των μεγεθών P_0 , V_0 .
(6 μονάδες)

Γ.4 Βρείτε το συντελεστή απόδοσης μιας θερμικής μηχανής που λειτουργεί εκτελώντας τον κύκλο αυτό.
(6 μονάδες)

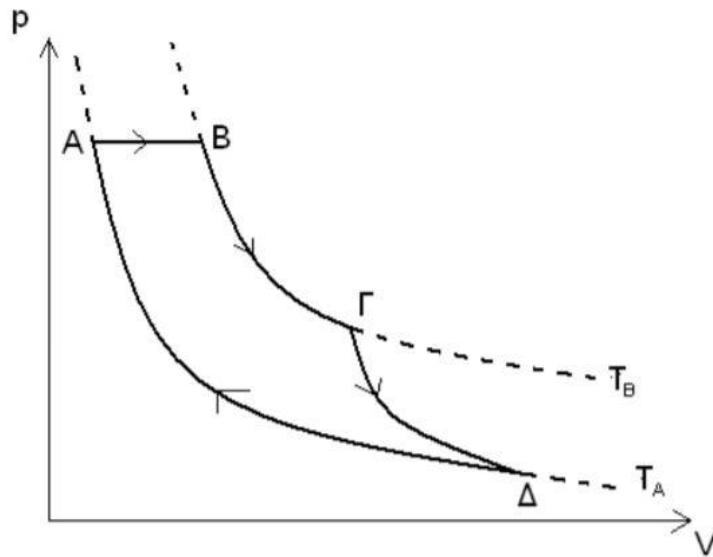
Δίνεται: $\ln 2 = 0,7$

ΘΕΜΑ Δ

Ποσότητα $n=2/R$ mol ιδανικού αερίου με $\gamma=3/2$ που βρίσκεται σε κατάσταση Α με $P_A= 12 \times 10^5 \text{ N/m}^2$ και $V_A= 10^{-3} \text{ m}^3$ υφίσταται τις παρακάτω αντιστρεπτές μεταβολές, όπως φαίνεται στο διάγραμμα:

1. ισοβαρής εκτόνωση ΑΒ, μέχρι η εσωτερική ενέργεια του αερίου να διπλασιαστεί,
2. ισόθερμη εκτόνωση ΒΓ, μέχρι να φτάσει σε όγκο $V_\Gamma=4V_B$,
3. αδιαβατική εκτόνωση ΓΔ, μέχρι την αρχική του θερμοκρασία,
4. ισόθερμη συμπίεση ΔΑ, μέχρι την αρχική του κατάσταση.

Για μια θερμική μηχανή που εκτελεί την παραπάνω κυκλική μεταβολή:

- Δ.1** Να υπολογισθούν οι τιμές πίεσης, όγκου και θερμοκρασίας στις καταστάσεις A, B, Γ, Δ
(7 μονάδες)
- Δ.2.** Να υπολογισθεί ο συντελεστής απόδοσης του κύκλου.
(7 μονάδες)
- Δ.3.** Μπορεί ο θερμοδυναμικός κύκλος που περιγράφεται να χρησιμοποιηθεί για τη λειτουργία θερμικής μηχανής;
(5 μονάδες)
- Δ.4.** Αν η παραπάνω θερμική μηχανή αποδίδει ωφέλιμη ενέργεια με ρυθμό 22080 J/s, πόσους κύκλους εκτελεί ανά δευτερόλεπτο;
(6 Μονάδες)
- Δίνεται: $\ln 2 = 0,7$ και $2^5 = 32$.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!